Strategische agenda 2022

Regio Amersfoort

Maart 2020

Inleiding

In het hart van Nederland ligt Regio Amersfoort. Een van de aantrekkelijkste leefomgevingen van Nederland. Door haar levendige kernen, de mooie omringende landschappen en de aanwezigheid van goede voorzieningen zijn onze inwoners enthousiast over hun leefomgeving. De combinatie van veel werklocaties met een goede bereikbaarheid door de hele regio heen, maakt ons gebied een van de meeste gewilde woonplekken van Nederland. Hierdoor is de vraag naar woningen in Regio Amersfoort groot. Om onze regio aantrekkelijk te houden is het nodig dat de gemeenten de handen ineen slaan.

Daarom werken de gemeenten Amersfoort, Baarn, Barneveld, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Nijkerk, Soest en Woudenberg samen aan een duurzame en dynamische Regio waar het ook in de toekomst aantrekkelijk is om te wonen, werken en leven. Dit bereiken we door op een duurzame en effectieve manier strategisch samen te werken aan oplossingen voor regionale vraagstukken, ook over de Provinciegrenzen heen. Per thema kijken we welke gemeenten nodig zijn voor een oplossing van het achterliggende vraagstuk. Logisch gevolg hiervan is dat niet alle gemeenten aan alle onderwerpen meedoen.

Een visie op regionaal niveau vraagt om maximaal draagvlak bij de negen deelnemende gemeenten. Daarom zullen we de komende tijd de huidige samenwerkingsvorm evalueren en onderzoeken of deze nog de beste basis biedt om de regionale visie inhoudelijk in te vullen. Met een regionaal gedragen visie en passende samenwerkingsvorm boeken we samen concrete resultaten voor de deelnemende gemeenten en partners.

Strategische agenda 2022
De strategische agenda 2022 verwoordt onze missie, visie en strategie voor de regionale samenwerking tot 2022. Er is samen met inwoners, belanghouders, gemeenteraden en bestuurders focus aangebracht in de vraagstukken en wensen die leven in de regio. In de strategische agenda geven we ook inzicht in de wijze waarop we aan de slag gaan. Vanwege de maatschappelijke en politieke dynamiek is deze agenda flexibel. Omdat de opgaven in deze agenda veelal een lange termijn beslaan, is de intentie niet om de volgende raadsperiode weer een heel nieuwe Strategische Agenda te maken, maar wel om deze, en met name het uitvoeringsprogramma, periodiek te herijken: actualiseren, afgeronde projecten afvoeren en nieuwe opstarten.

Maart 2020

Proces

De samenleving geeft vorm aan regionale samenwerking
Medewerkers, Colleges en raadsleden van de negen samenwerkende gemeenten zijn betrokken bij de ontwikkeling van deze **Strategische Agenda.** Bij de start van het proces om te komen tot een agenda hebben de samenwerkende gemeenteraden een open gesprek gevoerd over de onderwerpen die in de regionale samenwerking vorm moeten krijgen en binnen welke kaders het onderwerp wordt uitgewerkt. Daarnaast hebben we de expertise die beschikbaar is binnen de samenleving benut door per onderwerp een Regiodialoog te organiseren. **De Regiodialoog** is een voor Nederland uniek proces. Nog nooit eerder is op regionale schaal gewerkt met dialooggroepen. De Dialooggroepen zijn breed samengesteld uit de maatschappij. Maatschappelijke organisaties, het bedrijfsleven, onderwijs, belangengroeperingen, inwoners, beroepsgroepen, alle verschillende belangen zijn in 360° belangen aan tafel vertegenwoordigd. De Dialooggroepen komen met oplossingen en voorstellen. Zo vergroten we samen **de invloed van de samenleving op de regionale besluitvorming.** Door alle expertise in de samenleving per onderwerp bijeen te brengen wordt de maatschappelijke legitimiteit van politieke besluitvorming vergroot.

Kort na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 is gestart met de voorbereiding van **de Dialoog.** Omdat het proces dat daarvoor doorlopen moet worden lang duurt (de doorlooptijd is iets meer dan één jaar) is de Dialoog in twee fases gevoerd. Na de aftrap met de raden in mei 2018 zijn twee thema's uit de vorige **Strategische Agenda** via een **Dialoog** opgepakt (fiets en regioprofilering). In november 2018 hebben de gezamenlijke gemeenteraden drie nieuwe thema's gekozen, die via een **Dialoog** zijn opgepakt (Energietransitie & Duurzaamheid, Kwalitatieve woningbouw en Inclusieve arbeidsmarkt). In deze Strategische Agenda komen deze onderwerpen aan de orde. Daarnaast werken we verder aan lange termijn opgaven, waarmee we al eerder gestart waren.
Naast de bestaande en **nieuwe ambities** bevat de Agenda ook een uitvoeringsprogramma waarin meer op detailniveau is opgenomen wat we doen om onze doelen te bereiken.

Onze regio

Regio Amersfoort heeft een aantrekkelijk leef- en vestigingsklimaat. Als enig gebied in Nederland, is Regio Amersfoort landschappelijk gezien **“heel Nederland in het klein”.** Met een polder en kweldergebied, een oude zeekust maar ook met bos, heide en een valleilandschap. Door deze diversiteit onderscheidt Regio Amersfoort zich van andere gebieden.

Naast de landschappelijke diversiteit, kenmerkt de Regio zich ook door de diversiteit van levendige kernen, zowel dorps als grootstedelijk, en de aanwezigheid van goede voorzieningen. Een ander, bindend element, is de rijke historie van de regio.

Economisch gezien kent Regio Amersfoort twee gezichten: de westzijde is sterk verbonden met de **stedelijke Noordvleugel van de Randstad,** de oostzijde maakt deel uit van de landelijke gebieden in **de FoodValley en de Veluwezoom.** Door deze twee oriëntaties kent de westzijde van de regio een opvallende concentratie **‘denkers’** en zetten de **‘doeners’** aan de oostzijde van de regio de toon. De denkers en de doeners creëren grote economische waarde op lokaal, nationaal en internationaal niveau. De ingenieurs van de grote adviesbureaus werken wereldwijd aan grote vraagstukken zoals klimaatverandering of energietransitie. De machinebouwers van specialistische voedselverwerkers leveren en bouwen wereldwijd machines. De kracht van de mix van denkers en doeners in onze regio is het grootst waar ze elkaar versterken.

En, door de ligging in **het midden van Nederland,** is de bereikbaarheid uitstekend. Daardoor zijn veel hoogwaardige voorzieningen en werklocaties binnen handbereik.

Dit alles maakt Regio Amersfoort aantrekkelijk voor **inwoners en toeristen** en gewild voor bedrijven en woningzoekenden. Waardoor ook in dit nieuwe decennium de groei onverminderd zal doorzetten, terwijl de beschikbare ruimte steeds schaarser wordt.
Als Regio Amersfoort in de toekomst vitaal en aantrekkelijk wil blijven is **nu actie nodig.**

- De arbeidsmarkt moet in balans zijn en blijven
- Het onderwijs moet aansluiten bij de vraag
- De bereikbaarheid per auto, openbaar vervoer, lopend en op de fiets is een belangrijk aandachtspunt
- Er moet voldoende passende en onderscheidende woonruimte zijn
- Lagere inkomens mogen niet in de verdrukking komen
- De omgeving moet aantrekkelijk blijven voor toerisme en recreatie
- Vrijkomende agrarische bebouwing moet een nieuwe bestemming krijgen
- De relaties tussen stad en platteland moeten versterkt worden
- We moeten verduurzamen en werken aan de energietransitie.

Bij deze vraagstukken, die voor een groot gedeelte samenhangen met het gebruik van ruimte in de regio, staat lokaal en regionaal keuzes maken centraal. En deze keuzes gaan soms over de grenzen van het lokale belang.
Maar de samenwerking beperkt zich niet tot de gemeenten onderling. Met andere overheden zoals Provincie, Rijk en Waterschap, maar ook bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties werken we aan deze vraagstukken. Het gaat tot 2022 daarbij vooral over de volgende ontwikkelingen:

- **Het aantal inwoners in de regio blijft groeien.** Dat zorgt voor druk op de schaarse ruimte. Functies als wonen, werken, mobiliteit, duurzaamheid en recreëren moeten allemaal een plek krijgen, terwijl een kwaliteit van de regio het diverse en waardevolle 'groen' is. Met de beschikbare ruimte moet op een voorzichtige en weldoordachte manier worden omgegaan.

- **De groei van het aantal inwoners in combinatie met de vergrijzing vraagt veel van de dienstverlening en dan met name de zorg.** Binnen de zorg is nu al een tekort aan werknemers. De vraag naar gekwalificeerd zorgpersoneel groeit in de toekomst verder.

- **Amersfoort is de grootste gemeente in de regio, omringd door meer landelijke gemeenten.** De samenwerking in de regio kent verschillende logische verbanden per thema of landschap. Alle gemeenten zitten in meerdere samenwerkingsverbanden. Dat betekent voor sommige gemeenten dat zij keuzes moeten maken: welke samenwerking kiezen zij voor welk onderwerp. Dit speelt het meest bij gemeenten die grenzen aan de regio's Gooi en Vechtstreek en FoodValley.

Onze missie

Met haar grote diversiteit in zowel aantrekkelijke landschappen als woonmilieus, de recreatieve waarden en daarnaast de economisch sterke combinatie van denkers & doeners, de centrale ligging en goede bereikbaarheid onderscheidt Regio Amersfoort zich als een van de aantrekkelijkste gebieden van Nederland om te wonen, te werken en te leven,

Onze missie is deze waarden niet alleen te behouden, maar juist te versterken.

Dat betekent voor ons en onze kinderen: de kwaliteit van leven behouden en waar nodig te versterken en samen te werken aan een duurzame en dynamische regio.

Onze ambities

De ambitie van Regio Amersfoort bestaat uit de onderwerpen die voortkomen uit de Dialooggroepen (de onderwerpen in de “vrije ruimte” van onze agenda) en de al langer lopende opgaven binnen de thema’s Leefomgeving en Mens & Samenleving.

Leefomgeving

Als samenwerkende overheden in deze regio werken we aan het vinden van een goede balans in de waardevolle elementen van deze regio. We hebben een Regionale Ruimtelijke Visie. De komende periode gaan we aan de slag met het uitvoeringsprogramma daarvan gecombineerd met de opgaven op grond van het Klimaatakkoord. Binnen deze aanpak vallen de onderwerpen wonen, werken, leefbaarheid, duurzaamheid, groen en recreatie.

Mens en samenleving

De regio realiseert binnen het beschikbaar budget adequate en kwalitatief goede zorg en ondersteuning voor inwoners, jeugdigen en gezinnen. Inwoners doen naar vermogen mee en zien naar elkaar om. Waar nodig komen de gemeenten samen met inwoners en maatschappelijke organisaties tot collectieve en individuele oplossingen voor ondersteuning en zorg. Deze ambitie heeft geleid tot een maatschappelijke veranderopgave; de transformatie van het sociaal domein. Het gewenste maatschappelijk effect is dat meer inwoners een gezonde leefstijl hebben en maatschappelijk en sociaal actief zijn. Samen met inwoners wordt gezocht naar meer passende en integrale antwoorden op ondersteuningsvragen dichtbij huis. Door het stimuleren van innovatie en adequate zorgverlening is uiteindelijk minder inzet van specialistische zorg nodig.

Onze programma’s

Zoals al eerder in dit document is aangegeven bestaat de Strategische Agenda uit 3 onderdelen: de thema’s die door Dialooggroepen zijn uitgewerkt, de ambities op het gebied van de leefomgeving en de ambities binnen het gebied mens & samenleving.
Daarnaast zijn er uiteraard ook andere trajecten waaraan de regio een bijdrage levert. Deze worden in deze agenda buiten beschouwing gelaten. In dit verband worden geen (nieuwe) ambities geformuleerd, maar wordt op basis van bestaande ambities geacteerd.

De Dialoog

De voorstellen van de Dialooggroepen worden, door het plaatsen ervan op de Strategische Agenda, onderzocht op haalbaarheid en uitvoerbaarheid.

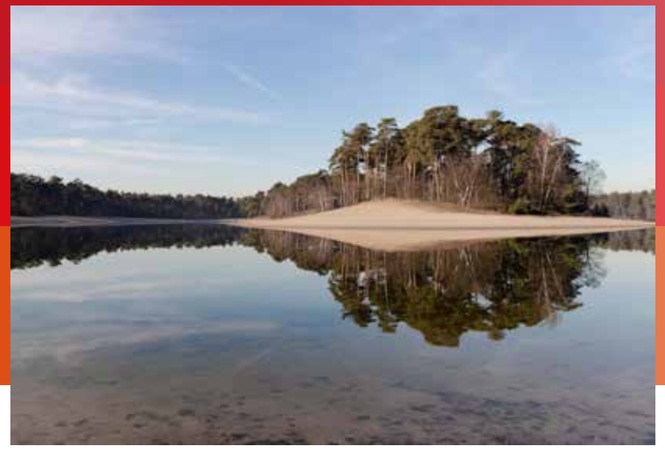

Thema 1: Fiets

Wat willen we bereiken
De dialooggroep heeft zich gebogen over het vraagstuk hoe de fiets op afstanden tot 15 kilometer een volwaardig alternatief voor de auto kan worden.

Wat gaan we daarvoor doen?
De dialoog heeft veel inzichtelijk gemaakt en geleid tot de volgende conclusies:

- Veel van de acties en mogelijkheden worden al opgepakt door gemeente(n) en vooral de provincie. Het gaat dan specifiek om de programma's Goed op Weg (bestaand), Realisatieplan fiets en Ik Fiets! (nieuw). Het is goed om als regio goed aan te sluiten bij deze programma's.
- Sommige zaken kunnen worden aangepakt als daar tijd/geld/ruimte voor is: de openbare ruimte rondom een school aanpakken kan als daar concrete plannen voor zijn en parkeernormen aanpassen bij wijzigend beleid.
- De onderwerpen meer uniforme bewegwijzering en bedrijven/ondernemers beter de mogelijkheden van fietsstimulering laten weten worden nader verkend.

Thema 2: Regioprofilering

Wat willen we bereiken?
Regio Amersfoort is een diverse regio met heel veel sterke punten. Deze diversiteit is onze kracht en dat moet worden uitgestraald: dat betekent dat niet meer wordt gezocht naar een unieke gemene deler van onze regio.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Het regiogevoel vergroten is een voortdurend en continu proces. De interne samenwerking kan op verschillende wijzen worden geïntensiveerd. Inzetten op het opstellen van gezamenlijk beleid, zoals het vervolg op de RRV, de Strategische Agenda en de RES, geven daar goede mogelijkheden voor.
- De diversiteit van de regio kan worden vermarkt.
  Als concreet resultaat van de dialoog wordt, met als voorbeeld de bestaande film buitenlandgevoel, een nieuwe film ontwikkeld met als thema 'prikkeling van zintuigen'.

Thema 3: Energietransitie & Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?
Regio Amersfoort wil in 2030 een reductie van 49% CO_2 ten opzichte van 1990 bereikt hebben. De dialooggroep heeft een groot aantal voorstellen geformuleerd die grofweg in twee categorieën kunnen worden ingedeeld; een bronaanpak (dus schone alternatieven voor energie) en een bestrijding/vermindering van gevolgen van huidige vervuiling (vaak op basis van gedragsverandering van mensen). De voorstellen die betrekking hebben op de gebouwde omgeving en de opwekking van energie zijn meegenomen in de Regionale Energiestrategie (RES). Een groot aantal voorstellen dient nog nader te worden uitgewerkt voordat helder is of een voorstel ook echt haalbaar is.

Wat gaan we daarvoor doen?
De haalbaarheid en uitvoerbaarheid onderzoeken van de volgende voorstellen:

- Inzetten op deeleconomie door meer initiatieven van deelauto's en meer laadmogelijkheden binnen de gemeenten
- Kijken naar de import en export van producten en bevorderen circulaire economie
- Actief inzetten op meer fiets en minder auto (zie hiervoor ook thema fiets)
- Het optimaliseren van de algehele verkeerssituatie en verkeersdoorstroming meenemen als belangrijke focus in de planologie
- Het stimuleren en optimaliseren van het gebruik van openbaar vervoer (op niet-fossiele brandstoffen en met CO_2-vrije uitstoot)
- Het wagenpark in Amersfoort en omgeving volledig van fossiele brandstoffen af
- Organiseren van regionale subsidieveiling; partijen kunnen een subsidieaanvraag indienen voor projecten die regionaal CO_2 besparen
- Grootschalige inkoop van installaties, producten en materialen t.b.v. een CO_2-neutrale woning via een samenwerkingsverband van overheidsinstanties, fabrikanten, leveranciers en partners
- Stimuleren van het oprichten van (burger-)energiecoöperatie(s)
- Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt inzetten bij onkruidbestrijding en schoonmaken van wegen (goten) en stoepen
- Gemeente als goede voorbeeld; elke gemeente moet een plan maken hoe ze de energietransitie in de eigen organisatie gaan vormgeven, hiervoor financiën reserveren en duidelijk laten zien wat het oplevert
- Energiecoaches aanstellen
- Bestuurlijke overleggen tussen RES regio's
- Planten van noten- en fruit bomen, aanleggen van heidevelden en weilanden voorzien van bomen
- Vrijwillige reductie van vlees en zuivelconsumptie via beweging 'Meatless Monday & Vegan Friday'

De Dialoog

Thema 4: Kwalitatieve woningbouw

Wat willen we bereiken?
Regio Amersfoort wil komen tot flexibele, aanpasbare, passende en betaalbare woonruimte voor iedereen, waarbij rekening gehouden wordt met het karakter van de regio en de diverse kernen in de regio.

Wat gaan we daarvoor doen?

- De haalbaarheid en uitvoerbaarheid onderzoeken van de volgende voorstellen:
- Een integrale visie maken over woningbouw in de regio.
- Een gebiedsontwikkelingskaart (GO-kaart) maken, met een kleurenpalet waar wel, waar niet en wat behoefte heeft aan extra overleg
- regionaal afspraken maken voor een gezonde woningmarkt: betaalbaar, flexibel, passend, aanpasbaar voor iedereen, rekening houden met karakter regio en diverse kernen

Thema 5: Inclusieve Arbeidsmarkt

Wat willen we bereiken?
Regio Amersfoort wil komen tot een inclusieve arbeidsmarkt waarbij vraag en aanbod op elkaar aansluiten.

Wat gaan we daarvoor doen?
Er worden drie projecten uitgevoerd via Perspectief Op Werk, te weten:

- Scholen op de werkvloer - Het klassieke “meester-gezel” model opnieuw toegepast.
- Functiecreatie propageren en faciliteren - bestaande functies opnieuw analyseren en daar taken uitnemen die opnieuw in vacature worden geplaatst
- Bewustwording en campagne werkgevers - Werkgevers bewust maken van het feit dat er ook arbeidspotentieel zit bij mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt

Om alle onderwerpen die een ruimtelijke impact hebben met elkaar in verband te brengen is besloten tot het opstellen van een *Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort 2030 – 2040 (op basis van de RRV en de RES).*

Op het gebied van wonen, werken en bereikbaarheid, groen en recreatie zijn er een groot aantal te verwachten ruimteclaims, en moet er ook ruimte geboden worden voor de opwekking van duurzame energie (de in ontwikkeling zijnde regionale energie strategie Regio Amersfoort). Bovendien hebben al deze ruimteclaims consequenties voor het landbouwareaal.
Dit vraagt ook om inzicht in daarmee samenhangende mobiliteitsopgaven en bereikbaarheidsknelpunten voor alle modaliteiten. Daarmee wordt duidelijk welke (infrastructurele en ruimtelijke) maatregelen er nodig zijn bij verschillende plausibele verstedelijkingsscenario's waarmee de behoefte aan woon- en werklocaties wordt gefaciliteerd.
En ook andersom: wat zijn logische verstedelijkingsscenario's gekoppeld aan de bestaande infrastructuur gezien de opgaven en knelpunten?
Dit vraagt daarmee om een brede en integrale benadering van het vraagstuk die moet leiden tot een 'Ontwikkelbeeld voor de regio Amersfoort 2030-2040'. Deze visie omvat, conform de filosofie van de Omgevingswet, ook de elementen uit het sociaal domein met een ruimtelijke impact.

Leefomgeving

Thema 1. Wonen

Wat willen we bereiken?
De Regionale Ruimtelijke Visie (RRV) die in 2017 is vastgesteld, biedt een leidraad voor de ruimtelijke ontwikkeling van Regio Amersfoort tot 2030, zodat deze ook op langere termijn aantrekkelijk en vitaal kan blijven. Voor wonen kent de visie twee hoofdprincipes die helpen om de kwaliteiten te borgen, ook als de druk op de woningmarkt toeneemt. Het eerste principe is dat groei zoveel mogelijk wordt opgevangen in bestaand bebouwd gebied. Het tweede principe is dat er ruimte wordt geboden voor beperkte groei om de dorpen vitaal te houden.

Wat gaan we daarvoor doen?
1. Woningvraag en aanbod (kwalitatief en kwantitatief) monitoren, mede als input voor het Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort 2030-2040
2. (voorsorteren op) regionale afstemming van woningbouw
3. Voorbereiden en uitwerken/uitvoeren woondeal regio Amersfoort
4. Verdere harmonisatie van de (spelregels voor) woonruimteverdeling.

Thema 2. Werken

Wat willen we bereiken?
Regio Amersfoort moet een goed klimaat kunnen blijven bieden om te ondernemen. Dat kan door fysiek te zorgen voor duurzame en voldoende werklocaties voor bedrijventerreinen, kantoren, winkels en ZZP-ers, maar ook door te zorgen voor gunstige omstandigheden om te ondernemen (zoals regelgeving, netwerken, financieringsmogelijkheden).
Op economisch gebied werken de gemeenten in de regio samen met de Federatie Bedrijvenkringen, Economic Board Utrecht en de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij om de ondernemers te faciliteren en te laten groeien.

Wat gaan we daarvoor doen?
- Regionaal afspraken maken over de werklocaties: lokale ondernemers moeten kunnen uitbreiden en ondernemers van buitenaf, die denken niet in gemeentegrenzen, moeten op goede regionale locaties worden gefaciliteerd. Ontwikkelingen gaan daarnaast snel in de economie, als regio is het belangrijk om deze snelheid te volgen en liefst zelfs voor te blijven met goed afgestemd beleid. Een voorbeeld hiervoor zijn de ontwikkelingen in de retail.
- De samenwerking met externe stakeholders willen we ten behoeve van de ondernemers verder intensiveren. In de samenwerking met deze partijen kan meer focus worden aangebracht: in samenspraak met alle regiogemeenten gaan we zoeken hoe dat concreet kan gebeuren.

Thema 3. Bereikbaarheid

Wat willen we bereiken?
De bereikbaarheid van Regio Amersfoort is voor alles en iedereen van belang en daarmee een essentieel onderdeel van alle (ruimtelijke) ontwikkelingen. Ondernemers en inwoners moeten zich goed binnen onze regio kunnen verplaatsen en buiten onze regio kunnen komen. Daarnaast is het ook belangrijk dat mensen van buiten goed hun bestemming in onze regio kunnen bereiken.

Wat gaan we daarvoor doen?
Bij de aanpak van bereikbaarheid maken we onderscheid in projecten voor auto, OV en fiets. Op alle drie van deze gebieden vinden acties plaats, hieronder een aantal voorbeelden:

- Auto: Afronden project VERDER & Quick wins A27
- OV: Toekomstbeeld OV, OV-concessie inclusief first en last mile & Gooicorridor
- Fiets: Resultaten dialoog fiets (meer mensen op de fiets voor afstanden tot 15 km), gedragsbeïnvloeding & snelfietspadennetwerk

Essentieel bij de aanpak van bereikbaarheid is de bovenregionale samenwerking met de provincies, U16 (UNed-programma), FoodValley (versterken van de Corridor A1 met een multimodale aanpak (weg én spoor) tussen Amersfoort, Barneveld en Apeldoorn) en Gooi en Vechtstreek (uitwerking MOOA zoals Quick wins A27 en Gooicorridor). Deze samenwerking wordt de komende jaren verder geïntensiveerd: daar wordt veel inzet op gepleegd.

Thema 4. Groen en recreatie

Wat willen we bereiken?
Het grote aantal te verwachten ruimteclaims op het gebied van wonen, werken, bereikbaarheid en energietransitie maakt het noodzakelijk om groen en recreatie mee te laten groeien.

Wat gaan we daarvoor doen?
In samenhang met de thema's 1, 2 en 3 wordt een integraal Ontwikkelbeeld regio Amersfoort 2030-2040 opgesteld.

Thema 6. Recreatie & Toerisme

Wat willen we bereiken?
Regio Amersfoort is een plek waar veel toeristen en recreanten op af komen. We willen samenwerken om deze mensen goed over het gebied te verdelen en optimaal te laten genieten van onze regio.

Wat gaan we daar voor doen?
- De samenwerking met alle (marketing)partijen in de provincie om de Utrecht Region in het buitenland te promoten voortzetten.
- De planvorming voor een provinciedekkend wandelroutenetwerk omzetten in realisatie.

Thema 5. Duurzame opwek van energie

Wat willen we bereiken?
De Concept Regionale Energie Strategie (RES) is ontwikkeld en opgesteld door Regio Amersfoort, en vastgesteld in de colleges op 24 maart 2020. Het zijn de eerste stappen naar een regionale aanpak om op grote schaal schone elektriciteit en warmte te realiseren in de regio. De regio heeft de ambitie om 49% CO_2 reductie te realiseren in 2030.
De voortgang van de realisatie van technieken als aardwarmte, biogas, biomassa en aquathermie en ontwikkeling van nieuwe technieken, bepaalt hoeveel zonne- en windenergie uiteindelijk in de regio nodig is. Hoe sneller de regio in staat is om andere technieken te realiseren, hoe minder zonne- en windenergie er op termijn nodig is. Andersom geldt dit ook. Wanneer blijkt dat de inzet van de genoemde technieken niet voldoende is om de energievraag in te vullen, of wanneer we als regio onvoldoende stappen zetten om energie te besparen, dan wordt de inzet van zonne- en windenergie groter.

Wat gaan we daarvoor doen?
Om de benodigde duurzame elektriciteit op te wekken, zet de regio in op het plaatsen van zonnepanelen op alle geschikte daken. Zelfs bij het inzetten van dit hele palet aan technieken blijft er een restopgave over om duurzame energie op te wekken. Ook met het inzetten van zonne- en windenergie zoals we beschrijven in de concept RES wordt de regionale ambitie niet volledig behaald. Dit betekent dat de Regio Amersfoort nog meer dan anders in moet zetten op innovatieve technieken en zonne- en wind energie. Daarom willen we een *regionaal programma energietransitie* starten, waarin kansen als klimaatadaptatie en de ontwikkeling van regionale mobiliteit strategieën in beeld worden gebracht.

Mens en samenleving[1]

Regio Amersfoort heeft als ambitie het binnen het beschikbaar budget realiseren van adequate en kwalitatief goede zorg en ondersteuning voor inwoners, jeugdigen en gezinnen. Inwoners doen naar vermogen mee en zien naar elkaar om. Waar nodig komen de gemeenten samen met inwoners en maatschappelijke organisaties tot collectieve en individuele oplossingen voor ondersteuning en zorg die bij voorkeur dichtbij is bij hun leefomgeving. Deze ambitie heeft geleid tot een maatschappelijke veranderopgave; de transformatie van het sociaal domein. Dit wordt vormgegeven door middels een flexibele samenwerkingsagenda opgavegericht samen te werken. Er zijn 7 prioritaire thema's die elk een bestuurlijk trekker en een ambtelijk opdrachtgever hebben. Binnen de verschillende thema's zijn (en worden) opgaven vastgesteld die door integrale opgaveteams worden uitgewerkt.

Thema 1. Verbinding jeugdhulp en onderwijs/ Ondersteuning jongvolwassenen

Wat willen we bereiken?
We willen dat ieder kind zo normaal mogelijk kan opgroeien en daar waar nodig bieden we kinderen passende hulp en passend onderwijs. Hierbij voeren wij regie op een sluitende ketenaanpak in de leefomgeving van het kind [driehoek thuis, onderwijs en jeugdhulp]. Bij de doelgroep 16-27 jarigen zetten we maximaal in op het zelfredzaam maken en het laten meedoen naar vermogen.

Wat gaan we daar voor doen?
- Opzetten van een regionale overlegstructuur voor het wettelijke OOGO passend onderwijs en OOGO jeugdhulp voor de verbinding Onderwijs en Jeugdhulp.
- Regionale afspraken maken over onderwijs aan kinderen en jongeren in dagbehandeling en dagactiviteiten
- Regie voeren op de samenwerking tussen het onderwijs en de specialistische jeugdhulp
- Uitvoering van de ketenaanpak dyslexie
- Uitvoering van het thuiszitterspact
- Analyse maken van de zorgcijfers 16-27 en opstellen van een actieplan
- Aansluiten van de arbeidsmarkt op de doelgroep 16-27 jarigen

Thema 2. Opvang en bescherming

Wat willen we bereiken?
Een goed werkend ondersteuning continuüm binnen Opvang en Bescherming zowel lokaal als regionaal op basis van de leidende principes die regionaal zijn vastgesteld, in verbinding met de veiligheidsketen.

Wat gaan we daar voor doen?
- Bevorderen van doorstroom en uitstroom uit Beschermd wonen en maatschappelijke opvang
  - Ontwikkelen monitor in- en uitstroom Beschermd Wonen
  - Doorontwikkeling wachtlijstbeheer
- Ambulantisering van Beschermd Wonen
  - Afspraken over ambulantisering door afbouw arrangement 1.
  - Afspraken over afbouw en spreiding van voorzieningen
  - Oplossing voor historische scheefgroei van voorzieningen
  - Motivering en stimulering van huidige en nieuwe cliënten om terug te keren naar gemeente van herkomst
- Uittreding Veenendaal per 1-1-2021 (voornemen)
- Regionale informatiebijeenkomst gemeenteraden en adviesraden
- Ontwikkelen regionale woonconcepten t.b.v. uitstroom uit Beschermd Wonen voorzieningen
- Organiseren van volwaardige inbreng ervaringsdeskundigen, cliënten en naasten.
- Afspraken over urgentiesystematiek.

Thema 3. Toekomstbestendig doelgroepenvervoer

Wat willen we bereiken?
We willen inspelen op het veranderende vervoerslandschap, zodat we het wmo-vervoer, jeugd-vervoer en leerlingenvervoer betaalbaar en toegankelijk kunnen houden.

Wat gaan we daar voor doen?
- Gedeelde visie.
  In fase één stellen we scenario's op. We stellen de scenario's op, op basis van een terugblik op de huidige praktijk en het beleidskader "Toekomstbestendig mobiliteitsbeleid".
- Gedeeld beeld bij gewenste inrichting
  - Onderzoek naar de manier van organiseren van vervoer
  - Hoe willen we het vervoer beter organiseren?
  - Wat zijn de consequenties voor de inwoner, de uitvoering en de kosten?
- Vertaling visie en inrichtingsmodel naar verwerving
  - Vertaling van visie naar inrichtingsmodel (voorzieningen, toegang)
  - Vertaling naar financiering en administratieve processen
  - Voorbereiden van een eventuele inkoop.

1 De Gelderse gemeenten Barneveld en Nijkerk werken voor wat betreft deze thema's samen in Regio FoodValley

Thema 4. Transformatie jeugdhulp

Wat willen we bereiken?
Betere opvang tot jeugdhulp voor kinderen en gezinnen, waarvoor passende regionale inkoop nodig is en het creëren van een andere kijk op hulp en opvoeding door normalisering. Normaliseren is één van de kernthema's in de transformatie van de jeugdzorg. Normaliseren appelleert eraan het 'gewone' leven altijd in beeld te houden, ongeacht de situatie van het kind en het gezin, ongeacht de hoeveelheid specialistische zorg.

Wat gaan we daar voor doen?
- Verder uitbouwen van de samenwerking met de 7 Breed Spectrum Jeugdhulpaanbieders door implementatie van de door de samenwerkende jeugdhulpaanbieders en de gemeente opgestelde transformatieplannen.
- Uitwerken van een nieuwe inkoopstrategie en nieuwe aanbestedingen.
- Implementeren van de NvO (Norm voor Opdrachtgeverschap) in het kader van de stelselwijziging jeugd.

Thema 5. Monitoring en sturing

Wat willen we bereiken?
Goede dataontsluiting en monitoring is een voorwaarde om ontwikkelingen in het sociaal domein betrouwbaar en consequent te kunnen volgen. We willen we de monitoring en sturing in de regio verder ontwikkelen. Het gaat van het leren werken met de Power BI-tool, het betrekken van de regiogemeenten bij de doorontwikkeling van het Data Warehouse, tot het gezamenlijk formuleren van relevante sturingsvragen.
Het uiteindelijk doel is dat de regiogemeenten zelfstandig in staat zijn om, met informatie uit de zorgadministraties, het verstrekken van zorg real time te volgen, snel in te grijpen waar nodig en het effect van interventies met data tijdig in beeld te krijgen.

Wat gaan we daar voor doen?
- Onderzoek risicoverevening
  Onderzoek naar de verschillen in zorgkosten in de regio in het kader van de risicoverevening. Naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek bepalen of er een opgave ligt voor herijking van beleid en afspraken.
- Monitoring
  Doortonwikkelen van het Data Warehouse. Op basis van informatie uit het Data Warehouse inzicht vergroten door regionale en lokale business cases op te stellen, monitoren en delen.
- Sturing
  Inventariseren sturingsvragen in relatie tot beschikbare data en het instellen van een gebruikersgroep/ kennis-community.

Thema 6. Wonen en zorg

Wat willen we bereiken?
De transformatie in het sociaal domein bevorderen door het maken van regionale afspraken om de instroom te beperken en de door- en uitstroom te bevorderen voor inwoners die vallen onder beschermd wonen, jeugdzorg, begeleid wonen en geclusterd wonen (zie hiervoor ook het Dialoogthema kwalitatieve woningbouw).

Wat gaan we daar voor doen?
- Bepalen uitgangspunten
- Inventariseren knelpunten bij het komen tot regionale afspraken over het uitstromen van mensen uit opvang of instelling
- Geïnventariseerde knelpunten oplossen en afspraken uitwerken
- Nieuwe afspraken bespreken met woningcorporaties en zorgaanbieders
- Bestuurlijk besluit op afspraken
- Afspraken verwerken in lokale huisvestings- c.q. urgentieverordeningen

Thema 7. Juiste zorg op de juiste plek

Wat willen we bereiken?
Verbinden van het sociaal en het medisch domein door een beter samenwerking tussen gemeenten en zorgverzekeraars. Gewenste beweging daarbij is een verschuiving van 1% medisch naar sociaal domein. Vanuit de rijksbegroting gezien zijn de twee domeinen nogal ongelijke grootheden (sociaal domein 11 mld en medisch domein 90 mld). Een verschuiving van 1% van medisch naar sociaal domein vergroot het sociaal domein met 8,2 %. We zien in de praktijk bijvoorbeeld dat de samenwerking tussen en over domeinen (Zorgverzekeringswet (Zvw), Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Wet langdurige zorg (Wlz)) te wensen overlaat, waardoor mensen in de knel komen en professionals onbedoeld langs elkaar heen werken.

Wat gaan we daar voor doen?
- Instellen van een nieuwe domein overstijgende overlegstructuur die moet leiden tot een betere afstemming tussen de diverse zorgaanbieders.
- In beeld brengen van de ontwikkeling van de zorgbehoefte en deze af zetten tegen het huidige aanbod om zo een gezamenlijke opgave te bepalen. Qua onderwerpen moet de nieuwe regionale overlegstructuur in ieder geval gaan over ouderen, preventie en GGZ.
- De gezamenlijk bepaalde opgave in de regio vraagt vervolgens om een vertaling in de inkoopafspraken die gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren met zorgorganisaties maken

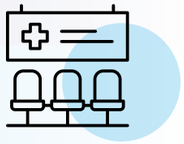

Samen werken aan onze missie

Binnen Nederland wordt steeds meer ingezet op regionale of bovenregionale samenwerking. Steeds meer taken worden overgedragen naar gemeenten en/of regio's. En steeds vaker worden vraagstukken regionaal opgepakt. De uitvoering van deze taken komt vaker op regionaal niveau te liggen omdat de opgaven bovenlokaal zijn. Stimulerings- en subsidietrajecten, nationaal en internationaal, vinden vaak alleen gehoor op tenminste regionale schaal. Wij verwachten dat de regio, als logische schaal voor het aanpakken van gedeelde opgaven, verder in belang zal toenemen.
Ook voor de Regio Amersfoort is er duidelijk een meerwaarde. Samen zorgen we ervoor dat de groeiende druk op de ruimte niet ten koste gaat van het aantrekkelijke landschap, dat de woningmarkt toegankelijk blijft voor minder draagkrachtige bevolkingsgroepen en de regio goed bereikbaar blijft. De gemeenten kunnen door samenwerking nodeloze concurrentie vermijden en samen zorgen voor een gevarieerd aanbod van woon- en werkgebieden, dat recht doet aan de specifieke regionale verschillen en kwaliteiten. Tegelijk met het toenemend belang van intergemeentelijke samenwerking, signaleren we steeds meer noodzaak tot het maken van afspraken tussen kennisinstellingen, ondernemers, overheden en maatschappelijke partners. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de inwoners, instellingen en bedrijven van de regionale samenwerking profiteren.

Regionale visie vraagt maximaal draagvlak

Er is naast de genoemde motieven om samen te werken, ook een belangrijke strategische reden om op regionaal niveau gezamenlijk een visie te ontwikkelen. Regio Amersfoort is een coalitie van autonome gemeenten die kiest voor samenwerking, omdat ze ziet dat ze in gezamenlijkheid beter in staat is werkbaar, efficiënt en effectief in te spelen op de uitdagingen van deze tijd. Samen optrekken zorgt voor massa, organisatie- en uitvoeringskracht en daarmee ook zicht op steun van Rijk of Europa, bijvoorbeeld in de vorm van middelen, experimenteer- en beleidsruimte of regelgeving. Met deze samenwerking laten we ook zien dat we een solide samenwerkingspartij kunnen zijn voor andere overheden en private partijen.
Een visie op regionaal niveau vraagt om maximaal draagvlak bij de negen deelnemende gemeenten. Met een regionaal gedragen visie gaan we een stap verder in de samenwerking. In dat verband is het ook goed de huidige samenwerkingsvorm te evalueren en te onderzoeken welke samenwerkingsvorm de beste basis biedt om inhoud te geven aan de regionale visie.

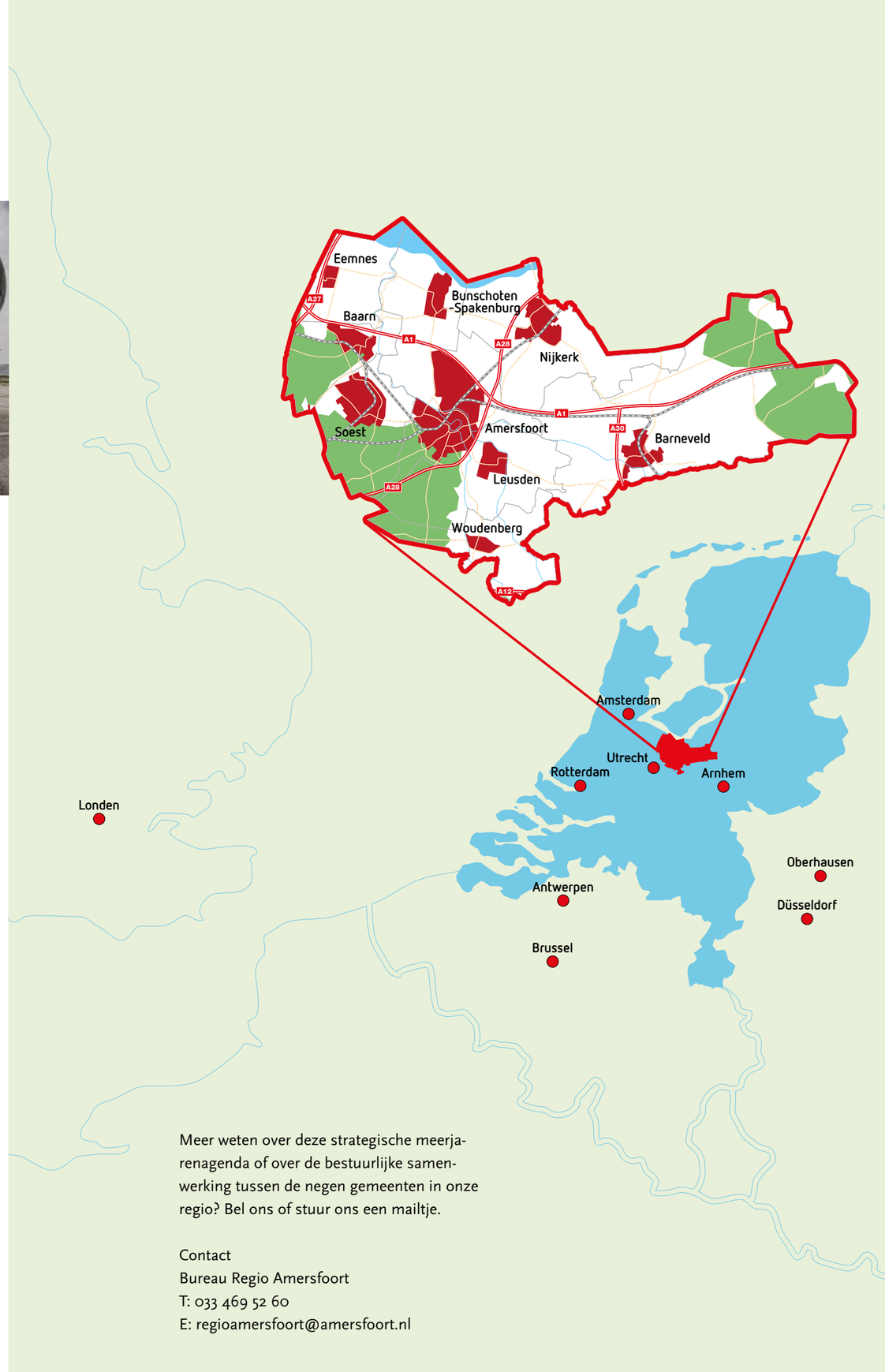

Meer weten over deze strategische meerjarenagenda of over de bestuurlijke samenwerking tussen de negen gemeenten in onze regio? Bel ons of stuur ons een mailtje.

Contact
Bureau Regio Amersfoort
T: 033 469 52 60
E: regioamersfoort@amersfoort.nl